

Telegraful Român

Organ național-bisericesc

Abonamentul:

Un an 100 Lei. — Șase luni 50 Lei. — Trei luni 25 Lei. — Pentru străinătate un an 180 Lei.
Ziarul apare Marțea și Vinerea

Correspondențele

să se adreseze Redacției «Telegraful Român», Strada Mitropoliei Nr. 45. — Scrisori nefrancate se refuză. — Articole nepublicate nu se înapoiază.

Prețul inserțiilor: un șir peti 2 lei pentru odată dacă se publică de mai multe ori se dă rabatul convenit

Abonamentele și inserțiile

să se adreseze Administrației ziarului «Telegraful Român», Sibiu, Strada Mitropoliei Nr. 45.

Nou curs pastoral

(x) Cursul pastoral, inițiat la începutul acestui an pentru preoțimea noastră din Arhidieceza de Alba Iulia și Sibiu, își află continuarea prin ținerea *cursului al doilea*, la care preoțimea este invitată prin circulară consistorială.

Al doilea curs pastoral, care se deschide tot în sediul arhiepiscopesc, în Sibiu, va avea durată de patru săptămâni, se va începe adevărat în 10 Ianuar v. 1923 și se va termina în 4 Februar v. 1923.

La acest curs vor participa — conform circularii — preoți în funcție, în număr de 40—50, întru cât se poate din fiecare protopopiat câte doi dintre aceia cari n'au luat parte la cursul prim pastoral. Toți preoții, primiți la curs, vor avea locuință și întreaga întreținere *gratuit* în seminarul arhidiecezan, ca și la cursul trecut.

Astfel, din acest punct de vedere, nimic nu împedecă pe slujtorii altarului d'a cerceta prelegerile cursului ce se apropie.

Am indicat, și cu altă ocazie împrejurarea, că în situația actuală a societății, sgduite în moravurile sale, preoțimea trebuie să se împrietenească cu metode nouă și cu mijloace mai potrivite de acțiune în opera sa de evanghelizare.

Problemele de păstorie sufletească cer, în deosebi acum, orientări nouă și impun preoțimii o lucrare conștientă, pentru a putea da îndemnuri tot mai reale vieții religioase într'o epocă bântuită de tot soiul de curente sociale.

La precedentul curs pastoral, — în felul său primul curs în biserica noastră, — s'au prezentat atât preoți tineri, cât și venerabilii preoți încărunți, ear la sfârșitul său, — după prelegerile rostite din partea persoanelor cu cadere și după meditațiile și exercițiile spirituale săvârșite, — s'au înapoiat în mijlocul satelor lămurii în multe chestiuni practice și pătrunși și mai adânc de spiritul lui Hristos, pentru a cuceri împărăția mult cuprinzătoare a sufletelor, spre înălțarea sfintei noastre biserici și a poporului său credincios.

Al doilea curs pastoral va fi deosebit onorat cu prezența și cuvintele de învățătură ale I. P. S. Sale arhiepiscopului și mitropolitului nostru Nicolae și ale unor distinși profesori din biserica ortodoxă română din întreg cuprinsul țării. Toți aceștia vor trata probleme pastorale de actualitate, chestiuni biblice în legătură cu propaganda sectelor, probleme sociale și culturale, și alte chestiuni de interes.

Avem nădejde, că nu va fi în arhidieceză nici un protopopiat din care să lipsească anunțările de participare la noul curs pastoral, și că preoții noștri se vor înfățișa earăși cu demnitate la prelegerile cursului, a cărui deschidere solemnă se va face Marți în 10 Ianuar v. 1923, la ora 8, după terminarea sfintei liturghii.

În această nădejde salutăm cu respect și dragoste pe toți slujtorii bisericăști, doritori de a-și desăvârși, la asemenea prilejuri, cunoștințele și experiențele de până acum.

Onomastica I. P. S. Mitropolit Nicolae

Marți, 6 Decembrie v. a c., fiind sărbătoarea sf. Nicolae — onomastica A. S. R. Prințul Nicolae și a I. P. S. Mitropolit Nicolae — în catedrala din Sibiu s'a săvârșit sf. liturghie și Te Deum, la care au luat parte autoritățile civile și militare din oraș precum și o mare mulțime de credincioși.

După serviciul divin delegațiile autorităților precum și numeroși particulari s'au prezentat la I. P. S. Sa mitropolitul Nicolae pentru felicitări. În numele preoțimii și al celorlalte corporații civile a vorbit pâr. asesor Voileanu, iar în numele armatei dl general Cihoski. Pâr. mitropolit a răspuns prin cuvinte calde, mulțumind tuturor pentru urările de bine, ce i s'au adus.

† Dr. Vasile Preda

Vestim cu adâncă durere trecerea la cele veșnice a unui vrednic bărbat al neamului și bisericii noastre: *Dr. Vasile Preda*, fost avocat și membru în corporațiile bisericăști ortodoxe, a încetat din viață în 19 I. c. în Sibiu.

Regretatul Dr. Vasile Preda, înzestrat cu rare și alese însușiri sufletești, făcea parte dintre luptătorii noștri mai puțin șgomotoși, dar cu atât mai devotați pentru apărarea dreptății și ai binelui comun.

FOIȘOARA

Partidul care ne trebuie

Aceasta este astăzi, în țara românească, problema cea mai arzătoare, a cărei rezolvire preocupă atât pe politicieni, financiari, economi, cât și pe scriitori și moralști.

În Revista Vremii, numărul mai nou, aflăm cu raport la criza care ne bântue, următoarele aprecieri semnate de dl Gr. Gafencu:

Criza în care ne sbătem nu este de ordin politic, ci *moral*. O «soluție» politică, cât de bună, nu ne poate salva. Ne trebuie «omul». Ne trebuie oamenii.

Fără o preschimbare dinăuntru în afară, fără o *primenire sufletească* a fiecărui dintre noi, viața publică nu-și va pierde jalnicul aspect. Nici un partid nu ne va feri... Problema națională pare de o complexitate care întrece cu mult puterea de pricepere a spiritului nostru public. Eră atât de ușor să fii român, când nu există încă România Mare! Inconștient și ignorant la sate, semidoct la orașe, indiferent și sceptic pretutndeni, cetățeanul român devenea pe deplin conștient, adică patriot și regalist, la

putere. Patriotismul oficial și afectiv ținea loc de suflet național. Carageale l-a immortalizat... În numele acestui patriotism am vrut să facem «unirea». Din centru, de sus, dela putere, am vrut să întindem patriotismul oficial peste România Mare și să l impunem tuturor. Dar formula nu a putut să treacă nici Prutul, nici Carpații... «Unirea» sufletelor încă nu s'a făcut. Inconștienți de dușmani amenințatori, am rămas străini unii de alții, în hotarele nouă ale țării întregite. Or fi de vină și ardelenii! Ei nu au depus la picioarele politicianilor noștri prinosul de recunoștință, datorit soldaților desrobitori... Regionalismul lor a fost o lipsă de tact. Dar, trebuie să recunoaștem, că vina de căpetenie a fost a noastră (a celor din vechiul regat); nu ne este îngăduit să încercăm să dstrugem focarele de viață, fie chiar locale și regionale, până când nu le putem înlocui cu o formă de viață superioară; nu ne este îngăduit să ridicăm la însemnătatea unui simbol de unire formula ridicolă a patriotismului nostru politic... Ca să putem pricepe și adună la oaltă elementele deosebite ale neamului întregit, se cuvine să adâncim înțelesul cuvântului de *român*: România Mare trebuie săpată în conștiințele noastre. Eată singura temelie morală, pe care se poate baza activitatea politică a unui partid de unire. Un astfel de partid trebuie să fie: Mai întâi *național*,

fără culoare specifică. El nu va fi al acelora cari încearcă să se impue unii altora, ci al celor care se caută unii pe alții. El va înfăptui unificarea nu prin stat, ci prin *neam*; nu prin ministerul de interne, ci prin pulsațiunea sănătoasă a *vieții locale*; nu prin ministerul de instrucție, ci prin *școală*; nu prin ministerul cultelor, ci prin *biserică*. — Al doilea, să fie *democrat*. La noi partidele alunecă spre radicalismul extrem în «principii», dar rămân autoritare și arbitrare în moravuri... Partidul nou să fie respectuos față de rege și de prerogativele sale, dar nu trebuie să aibă legături ca «palatul». — În sfârșit să fie *conservator*, — deși cuvântul nu sună bine. La stânga se vor înghesuși partidele politice unele peste altele, strivindu se și încălcându-se într'o atmosferă înăbușitoare de protecționism, centralizare, etatizare (statificare; între care și a școalelor!) și naționalizare. La *dreapta* este loc de răsuflă. Spre dreapta se va îndrepta țara noastră de proprietari, *agricolă* înainte de toate. — Sarcina partidului nou este grea; înainte de a fi guvernată, țara trebuie înviată. Din praf și țărână trebuie desprins și întărit tot ceea ce a rămas: *drepturile* trebuie consolidate, individualitățile trezite, ear libertățile cetățenești trebuie ridicate la înalta lor însemnătate...

A funcționat mult timp ca avocat în Câmpeni munților apuseni, iar în anii din urmă ai vieții se retrăsese la Sibiu, participând și mai departe la mișcările culturale românești și de interes public.

Acum, după o viață laborioasă și înțărîtă de credința în ideile frumoase ale neamului său, Dr. Vasile Preda ne părăsește, pornind spre liniștea veșniciei; — dar amintirea caracterului său nobil, despre care a dat numeroase dovezi, va trăi și de aici încolo în toate inimile cari l-au cunoscut și l-au înțeles.

Pe cel mutat dela noi, Domnul să-l învrednicească de eternele sale bunătăți.

Despre încetarea din viață a regretatului, familia sa a dat următorul anunț:

Cu inima frântă de durere aducem la cu moștința rudeniilor și prietiniilor trecerea la cele eterne a iubitului nostru frate și unchiu

Dr. Vasile Preda advocat

Înmormântarea va avea loc Joi, în 21 Decembrie st. n. 1922, după prânz la 3 ore, din capela cimiterului central din Sibiu.

Ioan Preda frate. Ana Ilincea n. Preda, soră. Ieronim Preda, Victor Preda, nepoți. Vasilica Doican n. Preda, Lucreția Racota n. Preda, Aurelia Băcilă n. Preda, nepoate.

Conferență mixtă de preoți și învățători

— Corespondență din Caransebeș —

Un mănunchi de preoți și învățători din Caransebeș și împrejurime, sub conducerea protoiereului din Caransebeș, Andrei Ghidiu, a făcut apel către preoțimea și învățătoria din jurul Caransebeșului și a invitat toată suflarea românească, cu dragoste de neam și legea din strămoși, la adunarea comună a preoților și învățătorilor pe Joi în 24 Noembrie (4 Decembrie) 1922 în școala primară din Caransebeș.

Școala adunării comune era să ne pregătim cu zel și bărbăție la combaterea curenților de distrugere ce dau năvală dela un capăt la altul al țării, amenințând cu destrămarea simțul de ordine, cinste și moralitate.

Demagogia, născută din poftă păcătoasă și ambiții bolnave se întinde cu repezeală ca o grozavă epidemie, amestecând în lăptea, ce a început să-și piardă rostul și noșunea de dreptate și adevăr.

După chemarea d' hului sfânt în biserică catedrală, preoții, învățătorii și public numeros s'au adunat în sala mare a școlii primare, unde protopresbiterul Andrei Ghidiu între aclamații deschide adunarea. În cuvântul său de deschidere arată cum tinda bisericuțelor moaste de lemn a fost școala neamului nostru. Acolo se sălășluia lumina, credința, morala, pacea, iubirea împrumutată și nădejdea într'un viitor mai fericit.

Această stare de lucruri a adus cu sine ca preoții și învățătorii să fie și să devină conducători naturali ai poporului, și vor rămânea pururea aceiași, pentru că legătura dintre ei este prea firească. Să nu ne descurajeze întru nimic, cum ne vor privi răuvoitorii. Noi, preoții și învățătorii, săntem și vom rămânea pururea conștii, că pe umerii noștri se razimă viitorul neamului românesc. Dela noi se cere să renoim tradiția virtuții și a muncii adevărate, pentru asigurarea viitorului nostru și al poporului în mijocul căruia trăim.

După deschiderea adunării a urmat o deplin izbutită dizertație alcătuită de preotul Sinesiu Bistreaan din comuna Var: «Preștiul preotului și învățătorului în fața mulțimii».

Părintele Sinesiu Bistreaan a arătat și dovedit cu multă dibăcie raportul dintre preot și învățător. Acești doi factori ai timpurilor trecute zice Sf. S., au brăzdat timid și cu modestie în agrul neamului nostru pe acest pământ străvechi în interval de câteva sute de ani, iar meritul nu li se poate contesta. Este frumos și sublim — zice sfința sa, — a fi educatorul unei generații, căci învățătorul e stăpânul timpului, și alfabetul său e mai puternic decât baioneta ostașului.

A urmat dizertația învățătorului Pavel Jumanca din Caransebeș intitulată: Mijloacele de colaborare între preot și învățător, — plan comun de acțiune, pentru regenerarea morală a mulțimii. Dl învățător Pavel Jumanca, în această frumoasă dizertație, susține cu drept cuvânt că pentru ajungerea scopului ce urmărim, trebuie să analizăm sufletul nostru; ca să îndreptezi, trebuie să fi tu însuși drept, ca să nobilizezi sufletul trebuie însuși să ai suflet nobil, ca să sâmeni bunăînțelegere și dragostea de aproapele în mulțimea ce ți s'a dat s'o păstorești, trebuie mai întâi tu să fii condus de astfel de sentimente bune. Dl inv. Pavel Jumanca, în decursul dizertației, face întrebarea, că se poate sau nu ajunge la o colaborare sinceră, la o comună acțiune? Și răspunde însuși în modul următor: Cu tot peșimismul și îndoiala multora și cu toată greutatea ce s'ar ivi, o colaborare între preoți și învățători se poate realiza. Nu cu multă știință, nu cu muncă excesivă. Ne trebuie un singur lucru: suflet românesc și dragoste de neam și de glia strămoșească. Motive de dușmănie nu există, de cât în egoismul unuia sau altuia, sau amândurora. Dacă în locul patimilor distrugătoare s'ar sălășlui în noi conștiința datoriei față de neamul acesta românesc, vrednic de o altă soartă în urma trecutului său, urmează dela sine binele ce l' așteptăm pentru ziua de mâine. Fiecare să ne uităm în sufletul nostru, să stăm de vorbă cu noi înșine, să recunoaștem, care e misiunea noastră aici pe pământ, care e menirea noastră în urma carierei, ce ni-am ales, să întrebăm că oare ni am făcut această îndatorire, așa cum trebuie sau ba, — atunci am vedea că nu avem motive de ceartă, căci una și aceea este menirea noastră.

După terminarea conferenței s'a ales un comitet stătător din 5 preoți și 5 învățători cari, sub conducerea protopopului Andrei Ghidiu, să pună la cale acțiunea și să elaboreze un proiect de statute.

După acestea președintele declară închisă adunarea. *Corespondentul*

Conferență pastorală în Ozun, jud. Treiscaune

Preoțimea ortodoxă română din despărțământul Sf. G. oge a ținut conferența de toamnă în comuna Ozun, în zilele de 21 și 22 Noembrie v. 1922. La serviciul divin au oficiat par. Moise Greceanu, Daniil Cojocar, Iordan Curcubătă, Iosif Popovici, M. hai Petru, Nicolae Rădoi și Ioan Grecean. A rostit predica din pericopa zilei I. Curcubătă, făcând o asemănare între părinții de azi și părinții Ioachim și Ana, precum și între fiii de azi și prunca Maria. Arată, că toți oamenii mari, din viața bisericească și mirenească, au avut mame, al căror piept a fost altar de evlavie și cucernicie creștinească; spune cum casa adevăraților părinți trebuie să fie ca o biserică, unde copiii să audă numai vorbe curvoase, învățături și citiri creștinești; inima părinților să fie altar, în care sălășluiește credința și dragostea către Dumnezeu; întreaga lor viață să fie o oglindă, în care odraslele să nu vadă altceva decât curățenie, credință, dărnicie și dreptate.

Fiind de față câțiva credincioși, cari nu vorbesc încă limba română, le vorbește la inimă în limba maghară par. Popovici, îndemnându-i să pastreze legea strămoșească, iar ceice în vremea vitregităților, au trecut la altă religie, să se întoarcă la izvorul de unde au pornit, și să-și dea silință să învețe dulcea noastră limbă română, care e și a lor.

Păr. Aurel Nistor, în calitate de președinte, într'o vorbire potrivită spune că întreaga viață a democrației este legată de inima preoțimii, și că crizele sufletesti, prin care a trecut lumea în ultimul timp, au produs o tulburare adâncă în viața socială; că goana fără popas după câștiguri materiale, a coborât nivelul sufletesc atât de mult, încât călăuzirea morală este tot mai greu de realizat. Refacerea, spre o sinceră viață creștină, revine în special preoțimii. Salutând reprezentanții autorităților care erau de față, și pe poporul adunat, citește telegrama sosită dela păr. administrator protopopesc Negoescu, care n'a putut fi de față, și declară ședința de deschisă.

Se face constituirea biroului.

La ordinea zilei tema: «Îngrijirea educației religioase a tineretului în legătură cu școala de

Dumineca», de păr. I. Greceanu. Lucrată cu multă muncă, atinge mai ales catehizarea în școala primară, și mai puțin instruirea religioasă în școala de Dumineca.

Conferențiarul, în considerare că n'a fost catihet, cere conferenței să însărcineze pe foștii s'au actualii cateheți, să elaboreze planul amănunțit pentru materialul școlii de Duminecă.

Conferența încredințează pe preoții Curcubătă și Popovici, catiheti vechi, să facă planul pentru materialul ce trebuie predat în școala de Dumineca».

Urmază: «Ce cauze a observat fiecare preot că stau în calea cercetării regulate a bisericii din partea credincioșilor săi, ai ce mijloace sânt de luat pentru îndreptarea lor».

Păr. I. Curcubătă arată următoarele cauze:

1. Deschiderea cârciumelor și prăvăliilor în Dumineci și sărbători.

2. Ținerea târgurilor în Dumineci și sărbători.

3. Oficiile administrative în ore oficiale și în sărbători.

4. Curțile boeresti plătesc Dumineca angajați săptămânal, iar pe servitorii de curte și trimit uneori și Dumineca la lucru în pădure, și în sărbători totdeauna.

5. Repausul duminecal nu se ține, clăcile de coasă și cărat gunoi se fac de obicei atunci, și administrația nu le împedecă.

6. Învățătorii în multe locuri nu duc copii la biserică și nu fac coruri bisericești.

7. Certificatele de purtare, care trebuie să le prezinte elevii după vacanțe, nu se subscriu de preoți, fiindcă nu le pretind direcțiunile.

8. Nepredicarea regulată și neexplicarea învățăturilor dumnezeiești în biserică.

9. Neținerea și necercetarea regulată a cercurilor religioase din partea preoților.

10. Superstițiile poporului.

11. Lipsa de cărți potrivite, atât pentru preot, cât și pentru enoriași; lipsa de tablouri religioase generale și religioase naționale.

12. Alfabetismul poporului. —

Aceste cauze trebuie înlăturate. Anume: Preotul va observa, ca mijloace, următoarele cerințe:

1. În comunele unde sânt mai mulți intelectuali, să se predice pe rând.

2. Preotul să cerceteze regulat pe enoriași la casele lor.

3. Preotul să îndemne poporul să ia parte la slujbele cercurilor religioase în comunele vecine.

4. Atât preotul, cât și poporul, să se fe-rească de mulțimea proceselor.

5. Chestiile administrative bănești preotul să nu le publice în biserică spre încasare.

6. Să se facă parastase cel puțin de 2 ori pe an pentru ctitorii și binefăcătorii bisericii și ai neamului.

7. Să se înlătore politicianismul din afacerile bisericești. —

În legătură cu amintitele cauze împedecătoare se mai scot la iveală și altele; astfel păr. Nistor pomenește despre: Frigul earna în biserică păr. I. Greceanu: luxul, păr. diacon Linca lipsa corurilor bisericești ș. a. —

Conform programului urmază lucrarea părintelui I. Toma: «Alcătuirea unui plan analitic al activității pastorale în decursul anului».

Tema este lucrată conștientios. Păr. Curcubătă propune să se voteze mulțămîntă protocolară.

Conferențiarul recomandă între altele ca ocupare potrivită preoțimii, pentru lunile de earna, să ia parte activă la fapăturile ținute de Reuniunile de femei, în organizarea și asociația tineretului, la catihizarea adulților, la șezătorile literare în casele culturale, distribuirea cărților din biblioteci, să îndemne a se abona la foile: Lumina Satelor, Revista Teologică și Telegraful Român. Să ia parte la serbările școlare și naționale, să țină regulat ziua eroilor. Să țină în Mai și Octombrie slujbă pentru sămănături, una de cerere și alta de mulțămîntă. În Iunie și Septembrie predici pentru copii de școală, îndemnându-i la școale superioare și la meserii. Toamna și primăvara să ia parte activă la soborul cercurilor religioase ș. a.

La desbaterea acestui plan, păr. Curcubătă adaugă, ca ocupație potrivită și compă-

bilă cu chemarea preotească, pomicultura și apicultura, precum și cooperarea, care toate sânt isvor pentru acoperirea trebuințelor materiale ale preotului; păr. Nistor amintește: parastasele anuale pentru binefăcătorii neamului; apoi asigurările contra focului și de viață prin care preotul ferește pe credincioși de multe pagube.

După ascultarea lucrării, s'a hotărât ca la conferința viitoare fiecare preot să și desfășoare modul cum a fost aplicat de fiecare acest plan.

Urmează: «Importanța femeii în propaganda religioasă, organizarea femeilor în reuniuni și prezentarea unui statut tip», de Aurel Nistor.

În lucrarea făcută cu pricepere, conferințiarul prezintă femeia ca factor însemnat, ca ajutor de neprețuit în chemarea pastorală și de refacere morală. Expune creșterea ce trebuie dată fiicelor ca să fie adevărate mame și soții, bune creștine și române. După creșterea lor în școli se cere organizarea lor în reuniuni, — căci numai grupate pot lecuți ranele fizice și morale în popor. Problemele unei reuniuni de femei ar fi: combaterea luxului, alcoolului, organizarea ajutorului reciproc prin cooperatie, înfrumusețarea bisericilor, cimiterelor, îngrijirea bolnavilor, orfanilor, bătrânilor, creșterea copiilor, înființarea și susținerea grădinițelor de copii, păstrarea datinelor, jocurilor naționale, portului, arta veche națională, industria casnică, și citirea din biblie și alte cărți edificatoare.

Pentru organizarea reuniunilor în despărțământ prezintă statutele reuniunii femeilor române din Arpătac, ca punct de mănecare.

După completarea datelor necesare, se vor alcătui statutele tip. —

La punctul propunerii și comunicării: păr. A. Nistor propune facerea unei excursiuni la Breaza jud. Prahova, pentru a vizita casa națională, banca populară, cooperativa și reuniunea de femei de acolo. Propunerea se primește, și comitetul se invită să facă pregătirile pentru excursiune la care să fie chemați și frații din desp. Otuz.

Păr. I. Curcubătă propune, ca cercurile religioase să stea sub aceleași măsuri disciplinare, ca și conferințele preoțești, (ord. consist. Nr. 814/922 Bis) Mai propune ca duhovnic al preoților din despărțământ pe preotul Ioan Bucșa din Arini ș. a. Toate propunerile se primesc, având a se cere confirmarea lor dela forurile superioare bisericesti.

Terminându-se programul conferinței, care a ținut 2 zile, președintele dă cuvântul dlui consilier agricol al jud. Treiscaune, C. Berghean, care vorbind despre viața cooperatistă, despre organizarea și binefacerile mari ce le aduc cooperatiile și înșirând ca exemple țările în care au fost primite cu deosebit folos, — se hotărăște înființarea cooperativelor în toate satele, unde nu sânt, iar în centru se va întemeia o federală... Pr. Jordan Curcubătă

In preajma anului nou

— Să sprijinim ziaristica —

Înțeleg pe cea edificatoare de moravuri și cetățenie. Ceealaltă nu numai să nu o sprijinim, dar să o nimicim, să o ardem, cum au făcut germanii cu cărțile și tipăriturile pornografice.

Avem puține ziare, foi săptămânale și reviste. Aceste puține care le avem, ar trebui să le susținem și încurajăm, dacă pretindem că știm însemnătatea și menirea ziaristicii.

Ungurii au avut — au și acum — în toate orașelele, chiar în sate, câte una sau două foi. Sași asemenea. Și foile lor sânt citite și răspândite.

Noi nici în centre — în metropole, cum e Sibiu — nu avem ziar, care să apară zilnic, unde pe vremuri apărea zilnic vechea *Tribuna*, în timp mai nou *Dacia Traiană*.

În multe centre nu avem nici măcar o foie săptămânală sau populară, — iar unele care sânt, nu fac cultură și educație, ci fac vrajbă și ceartă.

Publicul nostru nu numai că nu abonează foile românești, dar nici nu le caută și nu le cere spre citire în localurile publice, în care se învârt și consumă pe banii lui, și unde cu drept cuvânt poate cere dela patronul localului să aboneze foile românești.

Căutați și veți afla în orice local, susținut de străini, una sau două foi de ale lor, care sânt și citite de publicul acestor localuri.

Prin stăruința noastră, a marelui public românesc, consumator și atât de sărguincios cercetător al localurilor străine, am putea contribui la procurarea, și prin aceasta la întărirea și răspândirea presei noastre românești.

Aceasta să o facă intelectualii și popor depotrivă. Unde intră și consumă ceva, să întrebe de foaie românească, și să stăruie, dacă nu e, să se aboneze.

Proprietarii birturilor, cafenelelor trebuie mereu îndemnați să procure ziare românești, ca lectură pentru consumatori, la oraș și la sate. Pentru birturile comunale s'ar putea pune această între condițiuni, la arândarea localului.

Ne apropiem de anul nou. E timpul când cărturarii satelor trebuie să se îngrijească de hrană sufletească, de lectură bună pentru popor, pe care să-l îndemne cu stăruință să și procure pentru anul ce vine această hrană.

Eu aș zice să nu lipsească din casa nici unui român următoarele:

1. O foaie bună (morală religioasă), și cu mai puțină politică.
2. Un calendar.
3. Biblia și o carte de rugăciuni.

Așa e bine și folositor să se facă. Să începem, sau să continuăm, această lucrare de premenire sufletească. Eugeniu Munteanu.

Știrile zilei

Congresul partidului poporului s'a ținut în Sibiu în 20 și 21 l. c., de față fiind un număr însemnat dintre reprezentanții săi, între cari am remarcat pe dnii: general Averescu care a deschis congresul, foștii miniștri Argetoianu, Grolfid, Trancu-iași, G. G., Dori Popovici, Nița Sergiu, generalii Văleanu și Rășcanu. Președintele dl Averescu, salutând pe cei prezenți, a comemorat în cuvinte călătorese pe răposaii politicieni Duhiu Zamfirescu și Vasile Lucaci; după aceea, într-o expunere de două ore, a dezvoltat politica urmată de partidul poporului. Programul congresului a cuprins numeroase chestiuni: dare de seamă despre activitatea partidului, proiect de viitoare organizare, probleme de reformă electorală, administrativă, financiară, muncitorească ș. a., — asupra cărora au urmat, în mai multe ședințe, vii discuțiuni.

Societatea «Invalizii de război» s'a constituit în 17 l. c. și în Sibiu. Comitetul se compune din următorii: membri de drept, conform statutei sânt: I. P. S. Sa Mitropolitul nostru Nicolae, prefectul județului A. Boiu, pr marul Dr. Goritz, generalul Mironescu, Dr. L. Popovici, Dr. D. Czekelius, procurorul Iliescu, șeful gării Noțiu, consilierul agricol Iancu, comandantul jandarmeriei Luca, și secretarul județean Muțiu; membri aleși în comitet sânt: generalii I. Popovici, Hofbauer și Botez, Dr. Pop, Lazar Triteanu, Dr. N. Comșa, deputatul Fritz Connert, Dr. R. Kalman, L. Horvath, Dr. R. Horvath, Dr. Ios. Schwartz, Fr. Burtmes, Eugen Andrei, Emil Gürtler, și Vasile Lengyel. Adunarea de Duminecă face apel ca soțietatea să fie sprijinită prin înscriere de membri și, în acest scop, se adresează către toate autoritățile militare și civile, și către bănci și alte așezăminte din Sibiu și împrejurime.

Înștiințare. Aduc la cunoștința celor interesați, că la școala normală «Andrei Șaguna» din Sibiu, în 29 Decembrie a. c. st. n. se vor ține examenele de corigență pentru candidații cari au obținut notă neîndestulătoare la examenul de capacitate învățătoresc. Director: V. Stan.

O întrebare. În Biblioteca populară a «Asociațiunii» din Sibiu s'a publicat sub Nr. 97 1921 broșura: «Ardealul și Ardeleni» de dl Victor Lazăr. În capitolul VIII al acestei broșuri sub titlul «Biserica» se publică următoarele: «Interesantă e gruparea după confesiuni a populațiunii Ardealului. Românii sânt de confesiunea ortodoxă sau greco-orientală, popular numită și neunită, și de cea greco-catolică popular zisă unită (cu biserica Romei). Cei ortodoxi întrec cu ceva 40,000 pe cei greco-catolici» (?) Sântem da' ori, să aflăm dacă e aci o eroare de tipar? Ori o tendință deghizată sub haina unui neadevăr? Așteptăm lamurire.

Dăruire. Văduva preoteasă Laura Aron, dăruiește suma de 200 Lei «Societății Principele Mircea pentru protecțiunea copiilor din România» în amintirea memoriei neuitatului ei soț Nicolae Aron, fost paroh în Laslăul român, și a iubitului său fiu Dr. Nicolae Aron, fost medic. — Pentru prinos mulțumește: *Comitetul societății*.

Almanah jubilar. Cu ocazia sărbătoririi se-mecentenarului său, societatea universitarilor români din Viena, *România Jună*, va edita un almanah jubilar la care, afara de M. S. Regina Maria, au colaborat cei mai de seamă reprezentanți ai scrisului românesc. Cartea *României June* va fi bine venită.

Distincție. Societatea numismatică română din București a ales, în ședința dela 10 Decembrie a. c., de membru activ al său pe bine-cunoscutul anticar și colecționar de monede, dl *Ioan Candrea*, din Sibiu. Dsa posedă o colecție bogată și de mare preț, de diferite monede vechi.

Restabilire. Figaro scrie că guvernul Mussolini a restabilit imaginea lui Hristos prin toate școlălele. S'a gândit deasemenea ca în ochii națiunilor străine Italia să fie reprezentată prin figura lui Dante, și de aceea a hotărât ca bustul ilustrului poet să fie așezat în toate ambasadelle, legațiile și consulatele italiene. S'ar putea spune că aceasta este un simbol al tradițiilor regăsite.

Dela «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu». Membri noi s'au înscris: a) fondatori: Trandafir Preda, dir. școlălelor medii și de comerț, Valer Olariu, profesor la școala normală, Sever Silca și Andrei Ciovică, învățători, Ioan Chidu, măestru pietrar și Nicolae Crețu, măestru cismar, achitând fiecare taxa de câte 100 lei; b) pe viață: Dumitru Făgețan, măestru cismar, Alexandru Muntean, culegător tipograf, Toma Cirebea, măestru pantofar și Constantin Stefan, măestru pantofar, achitând fiecare taxă de câte Lei 50. *Comitetul*.

Calendarul Bunului Creștin (sau Calendarul arhidiecezan) este unul dintre cele mai frumoase calendare din toată țara. Doritorii de a l avea, să l ceară dela *Librăria Arhidiecezană din Sibiu*, care trimite zilnic numeroase exemplare.

Prezident de republică asasinat. În Polonia abea a fost ales noul președinte al tinerei republice, ministrul *Narutowici*, pentru care au votat toți evreii, și după câteva zile președintele cade jertfa unui atentat, făptuit de un pictor cu numele Nask evici.

Băutura oprită. Guvernele Americii înștiințează consulatele americane din țările Europei că toate băuturile alcoolice sânt oprite pe vapoarele americane. Consulatul american din București dă de știre, conform acestei hotărâri, că ori cine voește să călătorească pe vapor american, să nu ia cu sine bautură, sau dacă a luat-o, la intrarea sa pe vapor să o toarne, — bine înțeles nu pe gât, ci pe jos.

În «Biblioteca meseriașului român» editată de «Reuniunea meseriașilor români din Sibiu» au apărut următoarele 2 broșuri în a doua ediție: 1. Nr. 2 «*Pribeșii*», comedie în 2 acte, localizată după Nestroy de Dr. Sebastian Stanca. Prețul 5 Lei, plus porto poștal 1 Leu. 2. Nr. 4. Bucovină n'a învățat și umblă la însurat, sau «*Vlăduțul mamei*», comedie într'un act de Lupan. Prețul 4 Lei, plus porto poștal 1 Leu. — Se pot procura dela Reuniunea meseriașilor, Sibiu, str. Bukenthal Nr. 17, precum și dela toate librăriile din Sibiu.

Poșta redacției

Dlul I. C. în Ș. Despre desbaterile ultimului congres preoțesc am publicat în patru numeri ai ziarului nostru rapoarte amănunțite. Din lipsă de spațiu nu mai putem face întregirile cerute, dar nici nu e de lipsă, căci în curând se vor publica *Analele Asociației*, în care vor apărea procesele verbale și toate celelalte chestiuni ce te interesează.

A apărut

Calendarul Bunului Creștin pe anul 1923

Se vinde la **LIBRĂRIA ARHIDIECEZANĂ** în SIBIU, și în alte librării. — La cererile prin **MANDAT POȘTAL** se va adăuga 4 Lei pentru porto și recomandat.

Nr. 355/922

(220) 1-3

Concurs

Pe baza § lui 63 din Statutul organic, combinat cu § 23 punct 5 și a regulamentului pentru procedura la alegerea de protopresbiter, votat de congresul național bisericesc al metropoliei noastre sub Nr. 136 din 1888 § 7, prin aceasta conform ordinului consistorial din 5 Septembrie a c. Nr. 7154 Plen. se publică concurs pentru îndeplinirea postului de protopresbiter în tractul Sibiu.

Viitorul protopresbiter va fi totodată și paroh al parohiei Sibiu-cetate.

Retribuțiunile împreunate cu acest post sânt:

1. Venitele dela parohia Sibiu-cetate, cu întregirea dela stat.

2. Venitele după postul de protopresbiter, cu întregirea dela stat.

Concurenții au să documenteze calificărea prescrisă prin concludul congresual Nr. 111 din 1888.

Cererile de concurs cu documentele necesare în original sânt a se înainta la Consistorul arhidiecezan în termen de 30 de zile după prima publicare în ziarul «Telegraful Român», fiind a se alătura și o tabelă de calificăre după rubricile indicate în regulamentul congresual provocat, § 12.

Concursele intrate după expirarea termenului, nu se vor lua în considerare.

Sibiu, din ședința comitetului protopresbiteral, ținută la 11/24 Noembrie 1922.

Matei Voileanu

adm. protop.

Nr. 9137 Plen.

Candid Popa

secretar

S'a aprobat:

Sibiu, din ședința plenară, ținută la 5 Decembrie 1922.

Consistorul arhidiecezan:

Dr. Nicolae Bălan

arhiep. și mitrop.

Virgil Nistor

secretar

Mersul trenurilor în Sibiu

I. Plecare: 1. Spre Copșa: 2:30, 10:40 14:35, 20:40.

2. Spre Vinț: 4:05, 18:35.

3. Spre Râu-Vadului, Peatra-Olt, București: 2:54, 13:45, 19, (accelerat).

4. Spre Făgăraș: 5:05, 15:59.

5. Spre Ciznădie: 5:16, 9:30, 15.

6. Spre Agnita, Sighișoara: 17:45.

7. La Ocna, tren școlar: 6:20, 13:25.

II. Sosire: 1. Dela Copșa: 1:13, 9, 15:23, 18:50.

2. Dela Vinț: 10:20, 17:04.

3. Dela Râu-Vadului, Peatra Olt, București: 1:44, 12:20 (accelerat), 16:15.

4. Dela Făgăraș: 8:30, 14:13.

5. Dela Ciznădie: 7, 11:35, 20:03.

6. Dela Sighișoara: 8:50.

7. Dela Ocna tren școlar: 7:30, 14:34.

La Librăria Arhidiecezană în Sibiu, se află de vânzare

Noul Testament

(cu litere cirile)

de

Andrei baron de Șaguna

Prețul: crud 2 Lei —, broșat 4 Lei —, plus porto postal 2 Lei —.

Anunțuri și reclame

Singurul ziar care poate fi întrebuințat pentru anunțuri și reclame în cercurile preoțești din Ardeal, este

Telegraful Român

Anunțuri și reclame se primesc la Administrația ziarului, în Sibiu, strada Mitropoliei Nr. 45.

In editura Comisiunii administrative a tipografiei arhidiecezane a apărut:

Istoria desrobirii religioase a românilor din Ardeal în secolul XVIII

de

Silviu Dragomir,

profesor universitar, membru al Academiei Române.

Vol. I.

Cu 150 documente anexate.

Prețul 20 Lei.

La Librăria Arhidiecezană din Sibiu se află de vânzare următoarele

Tipărituri

Pentru școlile secundare:

Ziarul de cassă.

Ziare de clasă pentru licee și civile, comerciale.

Coale pentru registrele de exhibite.

Tipărituri pentru bugetele școlare.

Procese verbale la examenele particulare.

Tipărituri pentru inventarele localelor școlare.

Bilet de informație la însușări pt. fiecare elev

Bilet de admoniarea elevilor.

Pentru școlile primare:

Registre pentru absenții și clasificății.

Matricole școlare.

Prima fabrică română de stampile

Oct. L. Vestemean

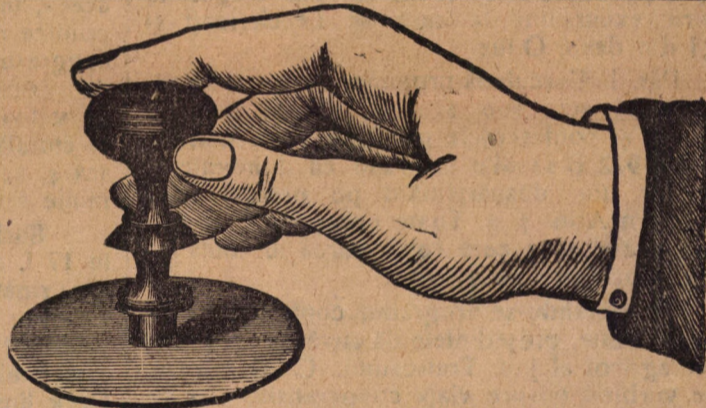
Sibiu, strada Țigăriei Nr. 18

Execută tot felul de stampile din cauciuc, diferite medaloane, precum și sigile din metal pentru sigilarea cu ceară, mașini de numerotat și cu data zilei din metal, și orice lucrări ce se țin de branșa aceasta.

Comandele să se adreseze la „Librăria Arhidiecezană”, Sibiu, str. Mitropoliei 45, sau direct la fabrică. Cu toată stima

145

Oct. L. Vestemean.

A apărut și se vinde în Librăria Arhidiecezană, Sibiu

Calendarul Bunului Creștin

[(Vechiul Calendar arhidiecezan)

pe anul 1923

Cuprinde bogată și interesantă materie, cu numeroase ilustrațiuni.

Amintim, din cuprinsul acestui Calendar, următoarele: Despre încoronarea M.M. LL. Regele și Regina românilor, — cu cele mai frumoase ilustrații ale Soveranilor, a e Moștenitorilor de tron și altele; Despre eroul Iancu, marele dascăl Gheorghe Lazar, Mitropolitul Andrei Șaguna; Sfințirea bisericii încoronării la Alba Iulia; Versuri a ese; Despre biserica românească; Cum să ne păstrăm sănătatea; Insemnări economice; Cele mai bune povestiri: Uriașul; Puricele și musca; Istorioare și snoave cu haz; Povețe, glume, — și altele, și altele.

Pe lângă ilustrațiile amintite mai sus, se găsesc în Calendar chipurile lui: Avram Iancu, Andrei Șaguna, chipul Coroanei de oțel a Regelui, și al Coroanei de aur a Reginei, Soveranii sub baldachin, Regele citind proclamația la Alba-Iulia, Poarta cetății ș. a.

În celelalte părți a e calendarului se află: Cronologia, zilele și lunile de peste an, mersul vremii; Insemnarea târgurilor, întocmite după luni, anunțuri ș. a.

Calendarul s'a tipărit în două ediții: o ediție cu Șematismul bisericii ort. române din arhidieceza de Alba-Iulia și Sibiu, cu «Evidență» pentru oficiile protopresbiterale, parohiale, catiheti și învățători, — și altă ediție, fără Șematism.

Prețul: { Ediția cu Șematism 15 Lei } plus porto postal Lei 4 și sânt a „ fără „ 10 Lei } se trimite înainte prin mandat postal.

Librăriilor pentru desfacere peste 10 exemplare se dă rabat